

ایران در «ایران»

فاجعه آبی در ۴۱۲ دشت ایران

گرگان- رئیس مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران با هشدار درباره وضعیت بحرانی ۴۱۲ دشت از مجموع ۶۰۹ دشت کشور اعلام کرد: استان‌های کرمان و اصفهان در صدر مناطق در معرض خطر قرار دارند به طوری که در استان اصفهان، کاهش منابع آبی و نشست زمین، زندگی سه میلیون نفررا تهدید می کند.
کوروش صادقی‌زاده در نشست بررسی چالش‌های کشاورزی و آب استان گلستان، گفت: «سرانه آب تجدیدپذیر کشور از ۲ هزار و ۳۰۰ مترمکعب به هزار و ۲۰۰ مترمکعب سقوط کرده و کسری برداشت از منابع آب زیرزمینی به ۵۹ میلیارد مترمکعب رسیده است.» وی بیان کرد: «همچنین، کل برداشت از منابع آبی کشور از ۸۱ میلیارد مترمکعب به ۹۴ میلیارد مترمکعب افزایش یافته که منجر به شوری زمین‌های کشاورزی، کاهش کیفیت آب و خاک، افت باروری خاک و نشست زمین در بسیاری از مناطق شده است.»
صادق‌زاده بر لزوم اصلاحات فوری این روند تأکید کرد و راهکارهایی از جمله کاهش مصرف آب کشاورزی از ۸۲ به ۵۰ میلیارد متر مکعب طی ۱۰ تا ۲۰ سال، افزایش بهره‌وری آب کشاورزی از ۱.۲ به ۳ درصد، تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی، ترویج مفهوم آب مجازی و تغییر الگوی کشت به محصولات کم‌مصرف و صادراتمحور را پیشنهاد داد.

متوسط تغییرات دمایی کشور بالاتر از میانگین جهانی

کرج- رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی با اعلام تغییرات اقلیمی محسوس در کشور گفت: «متوسط تغییرات دمایی ایران از میانگین جهانی بالاتر است.» «از وظیفه» در گردهمایی سالانه برنامه‌ریزی تحقیقات و تولید بدور پرورشی کشور که در کرج برگزار شد، افزود: «خاورمیانه، آسیای میانه، آسیای صغیر کانون‌های بحرانی تغییر اقلیم هستند.» وی بیان کرد: «این مناطق به طور نسبی بارندگی کمتر از متوسط جهانی دارند.»
وظیفه گفت: «میان یکی از کانون‌های تغییر اقلیم محسوب می‌شود و متوسط تغییرات دمایی کشور از میانگین جهانی بالاتر است.» وی یادآورش: «تغییرات اقلیم و کم بارشی‌ها تعداد سال‌های خشک بودن را افزایش داده است.» رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور گفت: «تغییرات اقلیم سبب شده که تعداد سال‌های خشک به طور نسبی افزایش پیدا کند برای مثال امسال پنجمین سال پیاپی بود که ما دچار خشکی هستیم.»

جهش ۱۰۰درصدی حیوان‌گزیدگی در خوزستان

اهواز- معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز اعلام کرد: «۳۱ هزار مورد حیوان‌گزیدگی از سال گذشته تا کنون در خوزستان زیر مجموعه دانشگاه ثبت شده که جهش ۱۰۰درصدی را نشان می‌دهد.»
مهرداد شریفی اظهار کرد: «از سال گذشته تا کنون ۳۱ هزار مورد حیوان‌گزیدگی از جمله سگ وگربه و گوسفند خوزستان ثبت شده که بالغ بر ۲۱ هزار مورد مربوط به سال ۱۴۰۳ و ۱۰ هزار مورد در پنج ماه امسال به ثبت رسیده است.» وی افزود: «آمار گزارش حیوانات ولگرد در کشور رشد ۵۰درصدی اما در خوزستان رشد ۱۰۰درصدی طی سال گذشته داشته و امسال نیز با توجه به آمار، وضعیت خوبی پیش‌بینی نمی‌شود.»
شریفی ادامه داد: «سال گذشته سه مورد جراحه در شهرستان‌های استان گزارش شده که با بموقع مراجعه نکردند یا اصلاً مراجعه‌ای نداشتند.» رئیس مرکز بهداشت خوزستان گفت: «هزینه‌تزیق واکسن هاری برای هر گزش ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان بدون در نظر گرفتن هزینه‌های پزشکی و مراقبت‌های بعدی به صورت رایگان در مراکز مربوطه انجام می‌شود.» وی اظهار کرد: «در هر شهرستان یک مرکز گزش و در اهواز به‌مراستما ایوبور و رازی به صورت ۲۴ ساعته، اقدامات لازم را انجام می‌دهند.»

قطار تندرو اصفهان _ قم_ تهران یک قدم تا بهره‌برداری

اصفهان- استاندار اصفهان گفت: پیشرفت پروژه ملی قطار تندرو اصفهان _ قم _ تهران مطلوب است و تنها یک‌گام تا بهره‌برداری فاصله دارد که با ارائه جمعی محقق می‌شود.
مهدی جمالی‌نژاد با بیان اینکه بخش مهمی از زیرساخت‌های این پروژه آماده شده است، افزود: «مسیرهای این پروژه ثبت‌شد و برخی نقاط نیز ریل‌گذاری آن انجام شده است.» جمالی‌نژاد با بیان اینکه پروژه مورد نظر به قلب گردشگری و اقتصاد کشور نیز جان دوباره می‌بخشد، خاطرنشان کرد: «اتصال سریع و ایمن سه قطب مهم کشور شامل تهران، قم و اصفهان، تنها یک پروژه حمل‌ونقل نیست؛ بلکه پیشران توسعه گردشگری داخلی و بین‌المللی، تسهیل سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی نیز خواهد بود.» وی افزود: «کوتاه شدن زمان سفر به شهرهای در مسیر این پروژه، دیگر یک رویا نیست بلکه آینده در دسترس‌سی است که با همت و همراهی می‌توان آن را به واقعیت تبدیل کرد.»

۱۰ میلیون هکتار از عرصه‌های طبیعی کشور کانون گرد و غبار است

بجنورد - دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار کشور گفت: «ایران از نظر غبارخیزی شرایط مناسبی ندارد و ۱۰ میلیون هکتار از عرصه‌های طبیعی کشور کانون گرد و غبار است.»
بهباز رایگانی در همایش منطقه‌ای مقابله با بیابان‌زایی در خراسان‌شمالی با بیان اینکه با مقوله تخریب پوشش گیاهی در کشور مواجه هستیم، گفت: «کاهش پوشش گیاهی و تخریب خاک باعث می‌شود که ذرات خاک و گرد و غبار به راحتی توسط باد به مناطق دیگری در مقیاس استانی و کشوری منتقل و موجب آسیب‌های فراوانی شوند.» وی افزود: «در بعضی نقاط و غبار تنها محدود به کشور ما نیست و موضوعی است که مهار آن باید از راه دیپلماسی و همکاری‌های بین‌المللی پیگیری شود.»

ایران زمین

چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۴ ● شماره ۸۸۳۶

گزارش

بنیامیرعظیمی- حسین عسگری

گروه ایران زمین

در شمشک که قدم می‌زنی، اول طبیعت چشم‌نواز و سکوت کوهستان تو را در آغوش می‌گیرد. مه سرد صبحگاهی همچون شال نقره‌ای بر شانه‌های کوه نشسته و نسیم خنک، آرام در میان درختان بلند می‌رقصد. صدای باد در پیچ و خم دره‌ها می‌پیچد و سکوتی دل‌نشین، فضای شهر را در برمی‌گیرد. نقاشی زیبا که در نگاه اول، آرامش را فریاد می‌زند، اما این آرامش، تنها پوسته‌ای است بر چهره‌ای که سال‌ها زیر بار مشکلات قد خم کرده. کافی است چند قدم در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر برداری تا پرده از واقعیتی تلخ کنار رود؛ و واقعیتی از زخم‌هایی که در دل طبیعت جا خوش کرده است. از نبود شبکه فاضلاب که طبیعت را زخمی کرده، تا جاده‌ای که هر پیچش پیدآور حادثه‌ای تلخ است و پیست‌هایی با شور زمستانی، که حالا خاموش و بی‌رنگ شده‌اند. با این حال مردم شمشک با نگاهی خسته اما امیدوار، چشم‌انتظارند؛ چشم‌انتظار روزی که این آرامش زمستانی، تنها تصویری زیبا نباشد، بلکه بازتابی از زندگی‌ای باشد که در دل کوهستان جاری است. روزی که با تدبیر و اقدام مسئولان، چهره فرسوده شهر دوباره جان گرفته و توسعه هم‌راستا با طبیعت، پایدار و پویا شود.

مهمترین چالش شهر شمشک دربندسر (بیلاق) پایتخت‌نشینان) در روایت مردم و مسئولان، عدم اجرای شبکه فاضلاب است؛ جدی‌ترین معضل زیست‌محیطی و بهداشتی که همانند زخمی بر تن طبیعت و سلامت شهروندان نشسته و تاکنون نیز درمانی قطعی نیافته است. با وجود پیگیری‌های مکرر، این پروژه حیاتی همچنان در پیچ و خم‌های اداری و حقوقی گرفتار مانده است. پرونده حقوقی مرتبط با این موضوع در مسیر قانونی در حال بررسی است و پیش‌بینی می‌شود ظرف شش ماه آینده به نتیجه نهایی برسد. اما حتی در صورت صدور مجوز و آغاز فوری عملیات ساخت تصفیه‌خانه، تکمیل آن حداقل دو تا سه سال زمان خواهد برد.

زخمی که هنوز درمان نشده است

«مهدی ساوه شمشکی» شهردار شمشک دربندسر، مهم‌ترین چالش حوزه خدمات شهری این منطقه را عدم اجرای شبکه فاضلاب دانسته و به «ایران» می‌گوید: «قرارداد اجرای شبکه فاضلاب در شهر شمشک دربندسر، از سال ۱۳۸۶ منعقد شده و مبالغ سنگینی نیز پرداخت شده است؛ با این حال پروژه نیمه‌کاره رها شده و هنوز به سرانجام نرسیده است. در حال حاضر، بخش‌های زیادی از شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب که در شهر اجراشده پس از گذشت ۱۷ سال غیرقابل بهره‌برداری شده و تصفیه‌خانه فاضلاب نیز همچنان نیمه‌تمام باقی مانده است.

تخلف قانونی زیرسایه کوهستان

شهرشمشک دربندسر، با کوه‌های بلند و طبیعی بکر، سال‌هاست که مقصد عاشقان برف و آرامش بوده است. اما در سال‌های اخیر، چهره این منطقه کوهستانی با رشد ساخت‌وسازهای مجاز با غیرمجاز دستخوش تغییرات زیادی شده است؛ خانه‌هایی که بی‌توجه به طرح‌های شهر و ضوابط شهرسازی، بر سینه کوه نشسته و آرامش طبیعت را برهم زده‌اند. ساخت‌وسازهایی که گاه‌و‌ب‌بیل از تشکیل شهر بدون دریافت پروانه از شهرداری یا برخلاف مفاد آن ساخته شده‌اند اما طبق ماده ۱۰۰ قانون شهرداری، تخلف محسوب شده و مستلزم برخورد قانونی هستند.

«محمدتقی جبرودی» عضو شورای شهر شمشک دربندسر به «ایران» می‌گوید: «تا قبل از اجرای طرح‌های (۱۳۹۹) و بدون توجه به آمادگی زیرساخت‌ها و موقعیت توپوگرافی

دهدشت و گچساران قرار دارند.»
معاون استاندار کهگیلویه و بویراحمد افزود: «شهر یاسوج هشت منطقه حاشیه‌نشین دارد که سه محله آن با جمعیتی حدود ۹۲ هزار نفر در وضعیت قرمز قرار گرفته‌اند. این جمعیت در ۳ سال گذشته از ۶۲ هزار نفر به ۹۲ هزار نفر افزایش یافته که زنگ خطری برای استان

بهار ۱۴۰۳

مدیران محلی از چالش‌های مدیریت شهری در «**شمشک دربندسر**» می‌گویند

کوچ آرامش از بیلاق‌های پایتخت

به این موضوع ورود کرده و اقدامات لازم را برای تسریع انجام پروژه تمهید کنند.»

طرحی که روی میز ماند!

طبق گفته «حسین ساوه شمشکی» رئیس شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر به «ایران»، در دوره ششم شورای اسلامی شهر، نمونه‌ای موفق از اجرای شبکه جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب در یکی از شهرهای کشور مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. در طرح مذکور، یکپنج تصفیه‌فاضلاب و شبکه انتقال، جمع‌آوری ساخته شده و در قبال فروش اشتباب فاضلاب و استفاده از آب پساب به منظور بازگشت سرمایه استفاده خواهد شد. این مدل پس از نومی‌سازی، به‌عنوان راهکاری عملی به مسئولان ارائه شد؛ اما متأسفانه تاکنون هیچ‌گونه دستور اجرایی نه به ما و نه به شرکت آب فاضلاب شرق استان تهران ابلاغ نشده است.

رئیس شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر ادامه می‌دهد: «برآوردهای سه سال پیش ما نشان می‌داد که اجرای این پروژه به ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان، اعتبار نیازمند است. حتی پیمانکاران و وزارت نیرو نیز با اجرای آن موافقت کرده‌اند، اما آغاز عملیات منوط به صدور دستور استاندارد محترم تهران است. در حال حاضر، خشک شدن چندین چشمه در بالادست، زنگ خطر منابع آبی منطقه را

منطقه، توافقاتی برای ساخت و ساز تا ۲۴۳ هزار و ۴۰۰ متر انجام شده بود. لذا در دوره ششم این رویه را تفسیر داده و اصلاحاتی انجام دادیم. در گام اول، اصلاحاتی در یافت قدیمی شهر که بر اساس نیاز آتی شهر و ضرورت احیای بافت فرسوده و تعریفش معابر جهت ارائه خدمات عمومی، امدادی و توسعه شهری.... بود را بر اساس ضوابط طرح هادی یا نیازهای آتی شهر به عنوان پارک و فضای سبز... ایجاد کردیم. علاوه بر آن در حدود ۸۰ هکتار از اراضی محدوده شهر را به لحاظ میزان تراکم کاهش داده و با هدف جلوگیری از ساخت و ساز، از ابتدای دوره ششم شورا تاکنون ۳۷ پروانه و ۲ پروانه ساخت و ساز طی یک ماه گذشته صادر کردیم؛ در مقابل، تلاش را بر افزایش درآمد‌های پایدار مانند گرفتن ملک به جای نقدینگی و مشارکت در ایجاد

محسوب می‌شود.»

محمدی خاطرنشان کرد: «شهرهای گچسارز و دهدشت هر کدام چهار محله حاشیه‌نشین با وضعیت قرمز دارند که در مجموع ۲۰۹ هزار و ۵۰۰ نفر در این مناطق زندگی می‌کنند. این آمار نسبت به جمعیت کل استان نامطلوب است.»
این مقام مسئول تأکید کرد: «برای بهبود وضعیت محلات حاشیه‌نشین باید مدیریت متمرکز صورت گیرد و فعالیت‌های پراکنده نتیجه‌بخش نیست. بر این اساس چهار محله به عنوان پایلوت انتخاب شده‌اند تا طرح جامعی برای آنها تدوین و دستگاه‌ها بر اساس آن فعالیت کنند.»

محمدی افزود: «دو محله در یاسوج، یک محله در گچساران و یک محله در دهدشت به عنوان پایلوت معرفی شده‌اند و نهادهای مربوطه موظف به هماهنگی و تمرکز فعالیت‌ها در این مناطق هستند.»

آن زندگی نمی‌کند، پیگیری‌های لازم برای تعریض آن نیز به فراموشی سپرده شده است. طبق گفته «نور محمد بلوکات» نایب رئیس شورای شهر شمشک دربندسر، «سال گذشته در جاده تنگه میگون، طی یک روز، سه تصادف ناشی از انحراف به چپ اتفاق افتاد. حتی ۱۵ سال پیش، یکی از دیپلمات‌های ایتالیایی در همین مسیر جان خود را از دست داد. عملیات تعریض این جاده خطرناک با وجود مکاتبات متعدد، به نتیجه نرسیده است. لذا خارج از چهارچوب رسمی و ضوابط نقشه‌برداری در منطقه، به همت سه تن از مهندسین کارگاه خاتم، نقشه‌برداری جاده مذکور را انجام داده و طرحی برای تعریض ۶ متری جاده بدون آسیب زدن به صخره‌ها ارائه شد.» وی ادامه می‌دهد: «در طرح مذکور، همه ظرفیت‌ها اعم از ایمن‌سازی، نصب علائم راهنمایی و رانندگی، تأمین روشنایی و... در نظر گرفته شده است. همچنین اسناد مطالعاتی و نقشه‌های اجرایی این طرح به استانداری تهران و فرمانداری شمیرانات ارسال شده و اجرای آن مستلزم دستور آن مقامات است.»

سکوت زمستانی شمشک

زمستان امسال نیز همانند سال‌های گذشته در شمشک ساکت‌تر از همیشه بود؛ اما شاید این سکوت، آغازی برای بازنگری در آینده یکی از مهم‌ترین پیست‌های اسکی کشور باشد. «جواد شمشکی» عضو ادوار شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر به «ایران» می‌گوید: «اتلاف میان مالکین اراضی پیست‌های اسکی و بهره‌برداران محلی با شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، یکی از عوامل مهم تعطیلی پیست اسکی شمشک است. این شرکت در سال‌های گذشته علاقه‌ای به تجهیز یا نگهداری پیست به مردم منطقه نشان نداده و حتی در مواردی در آنها شکایت کرده است.» وی یکی از مهم‌ترین خواسته‌ها در حوزه گردشگری را رونق اقتصادی و اشتغال‌زایی شمشک را راه‌اندازی دوباره پیست اسکی دانسته و تأکید می‌کند: «پیست اسکی شمشک به دلیل استاندارد نبودن دستگاه‌های بالابر از سال ۱۳۹۷ تعطیل شده اما با تلاش‌های فراوان و نصب دو دستگاه بالابر کششی توسط اهالی بومی، از بهمن ماه سال ۱۴۰۳ و باوجود مخالفت اداره کل محیط‌زیست استان تهران نسبت به بازگشایی دوباره پیست اسکی به بهانه قرارگیری آن در منطقه حفاظت شده جیگاهانه محیط زیست، با ظرفیت محدود فعالیت خود را بار دیگر از سر گرفت. مستندات تاریخی نشان می‌دهد که زیست انسانی از گذشته در این منطقه وجود داشته و ثبت املاک اهالی بومی نیز در سال ۱۳۲۸ صورت گرفته و لذا مالکیت اراضی محدوده پیست‌های اسکی به مردم تعلق داشته و رأی دادگاه نیز به نفع آنان صادر شده است. علاوه بر آن، نامه‌ای به قید فوریت جهت تجهیزات در راستای اجرای طرح مولدسازی اموال دولت از سوی وزیر وقت ورزش اعلام نظر شده، اما با وجود پیگیری‌های متعدد، نتیجه‌ای حاصل نشده است.»

به صدا درآورده است. این در حالی است که با بازگرداندن آب پساب تصفیه شده به کوه‌ها می‌توان چشمه‌ها را دوباره احیا کرده که هم به تأمین آب شرب تهران کمک کرده و هم سفره‌های زیرزمینی را بار دیگر به چرخه طبیعت بازمی‌گرداند. در گذشته، فاضلاب تعدادی از ساختمان‌های این شهر مستقیماً به رودخانه‌ها، رها می‌شد. در دوره ششم شورای شهر، این ساختمان‌ها را شناسایی و به عنوان اماکن مزاحم طبق بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شوراها، با آنها برخورد کردیم. در گام بعدی، واحدهای تجاری متخلف نیز پلمب شدند. با گذشت زمان، مالکان دریافتند که هزینه نصب یکپنج فاضلاب کمتر از پرداخت جرایم است و به تدریج رویه خود را تغییر دادند.»

جاده‌ای خطرناک در مسیر فراموشی

جاده تنگه میگون، یکی از بزرگترین معضلات عمرانی شهر شمشک دربندسر محسوب می‌شود؛ مسیر حداقل سه رستوان کوهستان تا معدن سنگ قرمز جبرود، با صخره‌هایی خطرناک و محدودیت ارتفاع که آمار تصادفات را بالا برده است. این منطقه خارج از حریم و محدوده شهر شمشک دربندسر و در محدوده شهر اوشان فشم، میگون قرار داشته و از آنجایی که هیچ کس در مجاورت

یک دانگ از زمین خود، هزینه‌های سنگینی را پرداخت کنند؛ مشکلی که هنوز از سوی وزارت کشور و اداره دارایی حل‌وفصل نشده است. امید است با همدلی، پیگیری مستمر و همکاری نهادهای مسئول، گره‌های کور شهر شمشک دربندسر باز شده و این منطقه در مسیر توسعه پایدار، گام‌های مؤثری بردارد.»

ایلام- رئیس سازمان جهاد کشاورزی ایلام با تأکید بر ظرفیت‌های گسترده و کم‌نظیر این منطقه در حوزه کشاورزی و دامداری، گفت که میزان تولید محصولات کشاورزی، دو تا سه برابر نیاز داخلی استان است، موضوعی که گواهی روشن بر توانمندی‌ها و پتانسیل بالای این سرزمین در عرصه تولید و امنیت غذایی است.

«حشمت عزیزان» با ارائه آماری از وضعیت تولید و مصرف استان در زیربخش‌های مختلف کشاورزی، افزود: «ارزش کل تولید استان در بخش‌های گوناگون کشاورزی، به طور میانگین بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان است که سهم تولیدات دامی با ۱۱۰ هزار تن حدود ۱۷ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.»
رئیس سازمان جهاد کشاورزی ایلام ادامه داد: «سالانه ۱۳ هزار تن گوشت قرمز در استان تولید می‌شود در حالی که نیاز ما حدود شش هزار تن و در حوزه گوشت مرغ نیز تولید ۴۰ هزار تن مازاد بر نیاز استان است.»

شش هزار تن، ایلام در این زمینه با نیاز هفت هزار و ۸۰۰ تنی مواجه است و همچنین ۱۲ هزار تن آبریان سالانه در استان تولید می‌شود که هفت هزار تن مازاد بر نیاز استان است.»
وی با اشاره به جایگاه استان در تولید عسل بیان کرد: «با تولید یک هزار و ۵۰۰ تن عسل، ایلام در رتبه پانزدهم کشوری قرار دارد در حالی که مصرف سالانه عسل در استان حدود ۵۷ تن است.»

